

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Tipy a triky

Právo

Ze světa

Dotace

Z judikatury

Krátce

Říjen 2023

Obsah

Editorial

Daně

Oznamovací povinnost v oblasti uhlíkového cla (CBAM) je platná už od 1. října

Tipy a triky

Na co si dát pozor při mezinárodním dožádání v daňovém řízení?

Právo

Novela zákoníku práce nabyla účinnosti. Jaké změny přináší?

Prodloužení dočasné ochrany pro ukrajinské občany o další rok

Ručení za mzdové nároky zaměstnanců v subdavatelských řetězcích ve stavebnictví

ZISIF a převod jmění na společníka jako přeměna podílového fondu

Ze světa

Směrnice ViDA a její dopad na ekonomiku platforem

BEFIT: Další krok k jednotným pravidlům pro daň z příjmů v EU

Dopad sankcí proti Rusku na dovozce výrobků ze železa a oceli

Co přináší návrh směrnice o převodních cenách?

Dotace

Dotace na úsporu vody v průmyslu

Společnosti mohou podávat žádosti do 1. veřejné soutěže programu THÉTA 2

Z judikatury

Do kdy můžete podat dodatečné daňové přiznání na nižší daň?

Příkaz mateřské společnosti – jak to vidí NSS?

NSS k prokázání vědomé účasti na daňovém podvodu v řetězci dodávek

Krátce

Stručné aktuality, říjen 2023

Editorial

Mezi žhavá témata našeho newsletteru patří novinky v oblasti pracovního práva. Novela zákoníku práce, která tento měsíc částečně vstoupila v účinnost, přináší změny hlavně pro zaměstnance pracující na základě dohod o provedení práce a o pracovní činnosti. Mění se také pravidla pro práci z domova a mezi diskutované body patří též otázka náhrady nákladů zaměstnance na tzv. home office. Popisujeme tři způsoby, jak tuto situaci můžete řešit. Zaměstnavatelé i zaměstnanci se kromě úprav pracovněprávních předpisů musí připravit také na daňové dopady. Ty nejpodstatnější změny shrneme v Daňovkách.

Vaší pozornosti by neměl uniknout ani vývoj soudní praxe. Naši odborníci vybrali aktuální rozsudky Nejvyššího správního soudu, které v některých ohledech zcela mění směr dosavadní judikatury.

Změn je tolik, že nezbyvá příliš času na to, abychom se zastavili. Přesto budu rád, když si v kalendáři poznačíte [termín](#) tradiční daňové a právní konference KPMG. Kromě Prahy se budeme letos moci setkat také v [Olomouci](#) a [Českých Budějovicích](#). Už teď ladíme program a snažíme se, aby to pro vás bylo přínosné setkání, během kterého pro vás shrneme důležité změny, které budou mít vliv na vaše podnikání.

Tomáš Kroupa
Partner
KPMG Česká republika

4 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

Oznamovací povinnost v oblasti uhlíkového cla (CBAM) je platná už od 1. října

Společnostem dovážejícím vybrané výrobky ze zemí mimo EU, jejichž výroba je náročná na emise CO₂ (např. cement, hliník, hnojiva, elektřina, vodík, železo a ocel a následné produkty, jako jsou například šrouby a svorníky), vzniká od 1. října 2023 povinnost hlásit dovoz těchto výrobků a související emise na jejich výrobu (uhlíkovou stopu).

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Lukáš Arazim
larazim@kpmg.cz

Prozatím se jedná pouze o hlášení tzv. dovezených emisí, nikoliv o povinnost platby uhlíkového cla při dovozu (CBAM). Platit uhlíkové clo se začne až od roku 2026.

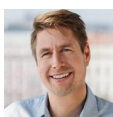
Reportovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí, přičemž výkaz je nutné podat vždy do konce kalendářního měsíce následujícího po skončení daného čtvrtletí. První výkaz (za čtvrté čtvrtletí roku 2023) tedy bude třeba podat do konce ledna 2024, a to prostřednictvím speciálního elektronického portálu.

Celní správa v této souvislosti vydala na svých webových stránkách první krátkou informaci: [Informační povinnost správce cla ve věci mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích | Celní správa ČR \(celnisprava.cz\)](#). V ní uvádí, koho se bude tato oznamovací povinnost týkat, a také odkazuje na související evropskou legislativu, mimo jiné i na seznam výrobků s oznamovací povinností.

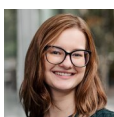
Doporučujeme všem společnostem, které oznamovací povinnosti mohou podléhat, aby věnovaly této oblasti pozornost. V případě potřeby vám rádi pomůžeme identifikovat, zda se na vaši společnost tato povinnost vztahuje, a poradíme, jaké údaje budete muset vyžadovat od vašich obchodních partnerů ze zemí mimo EU, a jak samotný výkaz sestavit.

Na co si dát pozor při mezinárodním dožádání v daňovém řízení?

V průběhu daňového řízení se může stát, že správce daně bude chtít doplnit dokazování za hranicemi České republiky. Jednou z forem je mezinárodní dožádání, kdy tuzemský správce daně požádá zahraničního o provedení dokazování v zahraničí (typicky výslech svědka). Mezinárodní dožádání však může trvat dlouhé měsíce. Jaké jsou jeho dopady na řízení tuzemské?

Viktor Dušek
vdusek@kpmg.cz

Karolína Kubíčková
kkubickova@kpmg.cz

Vliv na lhůtu pro stanovení daně

Nejvýznamnějším důsledkem mezinárodního dožádání je, že má vliv na lhůtu pro stanovení daně. Pokud tato lhůta uplyne, stát už nemůže daňovému subjektu daň stanovit. Pokud probíhá mezinárodní dožádání, zákon dává správci daně na stanovení daně více času. V takovém případě lhůta neběží ode dne, kdy tuzemský správce daně odešle žádost zahraničnímu správci daně, až do dne, kdy obdrží odpověď.

Nicméně ne vždy se lhůta staví. Daňový subjekt by proto měl zpozornět, když se dozví, že probíhá mezinárodní dožádání. Lhůta se nestaví v případech, kdy se prokáže, že správce daně žádá o mezinárodní spolupráci neúčelně, nedůvodně či dokonce jenom za účelem umělého prodloužení lhůty pro stanovení daně. Stává se někdy, že správce daně je netrpělivý a nevyčká odpovědi na mezinárodní dožádání. Na první pohled se může zdát, že správce daně vychází vstříc daňovému subjektu a nechce ho zbytečně zatěžovat či prodloužovat řízení. Vydá tedy rozhodnutí bez toho, aniž by věděl, jestli už zahraniční správce daně provedl požadované úkony a co z nich vyplývá. Jak nicméně potvrdil i Nejvyšší správní soud, správce daně svojí nedočkavostí popírá důvodnost mezinárodního dožádání a lhůta pro stanovení daně se v takovém případě také nestaví.

A pokud správce daně prostřednictvím mezinárodního dožádání nic nezjistí? Taková situace je trochu složitější, účelnost či důvodnost mezinárodního dožádání totiž nelze posuzovat podle jeho úspěšnosti a faktického přínosu pro rozhodnutí ve věci. Vždy tedy záleží na tom, jestli mezinárodní dožádání mělo potenciál objasnit rozhodné skutečnosti nebo ne.

Důkazní síla podkladů získaných v rámci mezinárodního dožádání

Tuzemský správce daně by neměl nekriticky převzít závěry zahraničního správce daně. Měl by zkontrolovat, zda zahraniční správce daně v odpovědi uvedl, jakým postupem došel k výsledku a ze kterého zdroje čerpal. Jinak budou mít informace získané ze zahraničí nižší důkazní hodnotu než ostatní důkazy. To samé platí v případě, kdy daňovému subjektu není umožněno účastnit se výslechu svědka v zahraničí. I v takovém případě je důkazní hodnota získaných informací ovlivněna bez ohledu na to, zda zahraniční právo účast daňového subjektu na

6 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

výsledku umožňuje.

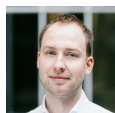
Daňový subjekt by tedy měl zjištění a závěry, které správce daně z mezinárodního dožádání dovozuje, kriticky ověřit. Případně si může vyžádat podklady, které správce daně získal ze zahraničí a ze kterých tyto závěry činí. Jak o tyto podklady požádat, jsme popsali v našem předchozím [článku](#).

7 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

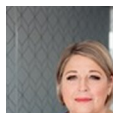
© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Novela zákoníku práce nabyla účinnosti. Jaké změny přináší?

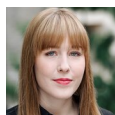
Dlouho diskutovaná novela zákoníku práce vstoupila až na několik ustanovení v účinnost 1. října. Nejvýznamnější změny se týkají zaměstnanců pracujících na základě dohod o provedení práce a o pracovní činnosti a úpravy práce z domova. Novela se nepromítne pouze do pracovněprávních předpisů, ale má i daňové souvislosti.

Ladislav Karas
lkaras@kpmg.cz

Lenka Nováková
lnovakova@kpmg.cz

Veronika Halalová
vhalalova@kpmg.cz

Velké změny pro „dohodáře“

Zaměstnance pracující na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, tzv. dohodáře, novela přibližuje běžným zaměstnancům v pracovním poměru. Nově bude například nutné vypracovávat rozvrh pracovní doby, s nímž budou seznámeni alespoň tři dny před začátkem směny nebo období, na které je vypracován. Mohou si dohodnout i jinou dobu seznámení. Stále bude platit, že dohodu lze ukončit z jakéhokoli důvodu, nově však budou mít dohodáři právo dožadovat se písemného odůvodnění výpovědi. Zaměstnanci, jejichž pracovněprávní vztahy založené dohodami trvaly v předchozích **12 měsících** v souhrnu u téhož zaměstnavatele alespoň **180 dní**, budou moci zaměstnavatele požádat o zaměstnání v pracovním poměru. Zaměstnavatel musí zaměstnanci k této žádosti poskytnout odůvodněnou písemnou odpověď, a to ve lhůtě jednoho měsíce.

Nejdiskutovanější změnou v této oblasti je bezpochyby vznik nároku na dovolenou. S účinností od **1. ledna 2024** budou mít dohodáři, jejichž pracovněprávní vztah k zaměstnavateli trval v příslušném kalendářním roce nepřetržitě alespoň čtyři týdny (tj. 28 kalendářních dnů) a odpracovali alespoň 80 hodin, nárok na dovolenou za stejných podmínek jako zaměstnanci v pracovním poměru.

Úprava práce z domova

Nově je se zaměstnanci pracujícími z domova či jiného místa nezbytné uzavřít písemnou dohodu, a to i pro jednorázové případy. Někteří zaměstnanci, kupříkladu rodiče s dětmi do devíti let nebo těhotné zaměstnankyně, mají nově možnost požádat, aby jim práce z domova byla umožněna. Zaměstnavatel musí písemně odůvodnit, pokud jim nevyhoví. Práci z domova mohou zaměstnavatelé i nařídit, ale pouze v případech, že tak stanoví opatření orgánu veřejné moci podle krizového zákona či zákona o ochraně veřejného zdraví. Lze tak učinit jen na nezbytně nutnou dobu, pokud to povaha vykonávané práce umožňuje a za podmínky, že místo výkonu práce na dálku bude pro výkon práce způsobilé.

8 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

Přestože si mnozí od novely slibovali komplexní úpravu práce z domova, o některých jejích aspektech, zejména pak v otázkách **zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví** při práci, což je pro zaměstnavatele mimo jeho pracoviště výrazně složitější, zákon bohužel stále mlčí. Na zaměstnavatele proto v této oblasti dopadají stejné povinnosti i odpovědnost, jako by se zaměstnanec nacházel na jeho pracovišti, což může některé zaměstnavatele od umožňování home office odrazovat.

Dlouho diskutovaným aspektem práce z domova byla otázka náhrady nákladů zaměstnance. Tu lze nakonec řešit třemi způsoby:

1. náhradou reálně a prokazatelně vynaložených nákladů,
2. úhradou paušální částky za každou hodinu odpracovanou z domova nebo
3. písemnou dohodou, že náhrada nákladů nebo jejich část zaměstnanci nepřísluší.

Na novou právní úpravu reaguje i novela zákona o daních z příjmů: plnění poskytované zaměstnavatelem ve formě paušální náhrady nákladů spojených s výkonem práce z domova nebude předmětem daně z příjmů na straně zaměstnance, a to až do výše paušální částky, kterou lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem, tj. do výše **4,60 Kč za 1 hodinu**. Současně tato paušální náhrada, do výše stanovené zákonem, nebude podléhat ani odvodům pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Pokud bude zaměstnavatel poskytovat vyšší paušální náhradu za práci z domova, rozdíl bude na straně zaměstnance považován za jeho zdanitelný příjem podléhající současně odvodům pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

Pro zaměstnavatele budou náklady na paušální náhrady za práci z domova považovány za daňově uznatelné. Daňově účinné budou tyto náklady v plné výši, tj. i nad zákonem stanovený limit **4,60 Kč za 1 hodinu**.

Další změny

Novela zákoníku práce přinesla vedle výše uvedených i mnohé další změny. Rozšířila se informační povinnost v souvislosti se vznikem pracovního poměru. V obdobném rozsahu musí být nově informováni i dohodáři. Byl stanoven také katalog informací povinně poskytovaných zaměstnancům vysílaným na území jiného státu. Výrazně se mění rovněž doručování důležitých pracovněprávních dokumentů a zejména elektronické doručování, které se značně zjednodušilo a konečně se tak začne v praxi reálně využívat. Kontroverzní novinkou je úprava přesčasů zaměstnanců ve zdravotnictví. Zavedení další dohodnuté práce přesčas nad maximální povolený rozsah je velmi netradičním řešením dlouhodobě nevyhovující praxe. Ta bude tímto řešením alespoň dočasně legalizována.

A co dál?

Zákoník práce doznal velkých změn, které bude třeba promítnout do pracovních smluv, dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, interních směrnic a dalších pracovněprávních dokumentů. Nově bude třeba připravit a uzavírat dohody o výkonu práce z domova. Napište nám, rádi vám s přípravou nových dokumentů a revizí stávajících pomůžeme.

9 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

Prodloužení dočasné ochrany pro ukrajinské občany o další rok

Jelikož ruská invaze na území Ukrajiny stále trvá a návrat pro ukrajinské občany zpět do vlasti není bezpečný, vláda navrhuje prodloužit institut dočasné ochrany o další rok, a to do 31. března 2025. V současné době končí plošná platnost vízových štítků s dočasnou ochranou 31. března 2024 a pokud její držitelé budou chtít na území ČR nadále pobývat, budou si muset o prodloužení dočasné ochrany znovu zažádat.

Lubica Čáp
lubicacap@kpmg.cz

Michal Mikovčík
mmikovcik@kpmg.cz

Způsob prodloužení dočasné ochrany by měl být totožný jako v roce 2023, tedy prostřednictvím online registrace a rezervace termínu k vylepení vízového štítku přes objednávací systém pro cizince (FRS).

V případě zájmu o prodloužení dočasné ochrany se bude muset cizinec nejpozději **do 15. března 2024** zaregistrovat výlučně prostřednictvím FRS. Registrace bude dokončena zasláním potvrzení na e-mail, který cizinec uvede v registračním formuláři. Potvrzení bude obsahovat termín a pracoviště, na které se má dostavit k vyznačení vízového štítku pro prodloužení dočasné ochrany.

Oproti dosavadnímu procesu bude nutné nově doložit doklad o ubytování na území ČR, kterým je udělen souhlas cizinci s ubytováním, s úředně ověřeným podpisem vlastníka nemovitosti nebo oprávněného uživatele nemovitosti na tomto dokladu. Dle návrhu novely bude nutné doklad o ubytování doložit při osobní návštěvě za účelem vyznačení vízového štítku i v případě, že se bydliště cizince od minulého prodloužení nezměnilo.

V případě, že se cizinec do 15. března 2024 nezaregistruje k prodloužení dočasné ochrany, tato uplynutím **31. března 2024** zanikne. Zároveň pokud se cizinec do 30. září 2024 nedostaví k vyznačení vízového štítku na přidělené pracoviště ministerstva vnitra, dočasná ochrana zanikne **30. září 2024**.

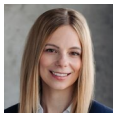
Prodloužení dočasné ochrany zároveň zachová současné výhody jako volný přístup na trh práce, podporu se zajištěním ubytování nebo finanční podporu. Novela přináší nový institut asistovaného návratu do domovské země na žádost cizince. Negativem i nadále zůstává skutečnost, že ani tento návrh novely zákona nepočítá s umožněním sekundární migrace držitelům dočasné ochrany vydané v jiném členském státě, i když v připomínkovém řízení se tato otázka otevřela.

Legislativní proces ještě není u konce, a proto nelze vyloučit, že finální znění zákona oproti aktuálně schválenému textu případně dozná změn.

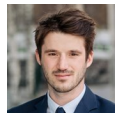
10 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

Ručení za mzdové nároky zaměstnanců v subdodavatelských řetězcích ve stavebnictví

Velká novela zákoníku práce nabyla účinnosti sice teprve nedávno, ministerstvo práce a sociálních věcí už ale připravuje další změny. Vládě předložilo návrh, kterým zavádí ručení dodavatelů v oblasti stavebnictví za mzdové nároky zaměstnanců svých subdodavatelů. Smyslem je přijetí opatření, které se bude vztahovat jak na přeshraniční, tak na tuzemské zaměstnavatele. Novela má stanovit režim ručení v subdodavatelském řetězci tak, aby zaměstnanec v oblasti stavebnictví mohl činit odpovědným místo svého zaměstnavatele i hlavního dodavatele služby, aniž by byl postihnut investor stavebních prací.

Sandra Čoupková
kpmg@kpmg.cz

Jakub Nováček
jnovacek@kpmg.cz

Návrh novely zákoníku práce transponuje evropskou směrnicí o vysílání pracovníků (2014/67/EU), konkrétně její článek 12. Tento je sice v aktuálně platném zákoníku práce už transponován, ručení za mzdové nároky zaměstnanců subdodavatelů se však vztahuje pouze na vyslané zaměstnance v rámci nadnárodního poskytování služeb na území České republiky.

Navrhovaná právní úprava konkrétně stanovuje, že stavební podnikatel (dodavatel), který při stavební činnosti zajišťuje plnění objednateli prostřednictvím subdodavatele, ručí za mzdové nároky zaměstnanců subdodavatele, a to až do výše minimální mzdy. Za subdodavatele by se také považovala agentura práce, která pro stavební činnosti k dodavateli přidělila své zaměstnance.

Přijetím novelizovaného znění zákoníku práce by se doplnila nyní platně transponovaná obecná úprava tak, aby se ručení vztahovalo nejen na vysílané, nýbrž i na tuzemské zaměstnance. Zákonné ručení je ale omezeno na oblast subdodavatelských vztahů v rámci stavebnictví, když za mzdové nároky ručí pouze stavební podnikatel definovaný ve stavebním zákoně. Návrh novely nicméně neomezuje obor činností, které by měly být vykonávány subdodavateli v rámci subdodavatelských vztahů. Z toho vyplývá, že stavební podnikatel by měl ručit za mzdové nároky subdodavatelů vykonávajících jak stavební, tak i další činnosti přímo související s prováděním stavby (např. stavební dozor, projekční práce).

Ručení v rámci subdodavatelského řetězce by se mělo uplatnit na více stupních. Ve smluvním řetězci o více subdodavateli by tak ručil s dodavatelem společně a nerozdílně rovněž dodavatel na nejvyšším stupni smluvního řetězce (hlavní dodavatel).

Institut ručení se uplatní až v případě nesplnění primární povinnosti zaměstnavatele (subdodavatele) vyplatit zaměstnanci mzdové nároky po uplynutí jejich splatnosti. Mzdové nároky jsou přitom splatné nejpozději

11 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

v kalendářním měsíci následujícím po měsíci, ve kterém vzniklo zaměstnanci právo na mzdu nebo plat nebo některou jejich složku.

Nevyplatí-li subdodavatel zaměstnanci mzdové nároky za práci, kterou vykonal v rámci plnění pro dodavatele, mohl by se zaměstnanec (nebo odborová organizace) obrátit se svým nárokem na dodavatele jako zákonného ručitele, resp. požádat ho o uspokojení nevyplacených mzdových nároků, a to ve lhůtě tří měsíců od uplynutí doby splatnosti.

Ručitel (dodavatel) by poté byl povinen mzdové nároky zaměstnance uhradit **nejpozději do 10 dnů od doručení žádosti**, přičemž by současně měl informovat zaměstnavatele o výši částek vyplacených jednotlivým zaměstnancům. Ve smluvním řetězci o více poddodavatelích ručitel informuje rovněž dalšího ručitele.

Novela by se měla omezovat na oblast stavebnictví, protože dle statistik Evropské komise zde byla zaznamenána naprostá většina případů nevyplacených mzdových nároků. Návrh novely se vztahuje pouze na nároky vyplývající z pracovního poměru, nepostihne tedy případy nevyplacení mzdových nároků v rámci nelegálního zaměstnávání.

Účinnost novely je navrhována k 1. lednu 2024.

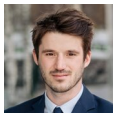
12 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

ZISIF a převod jmění na společníka jako přeměna podílového fondu

Začátkem srpna předložilo ministerstvo financí vládě návrh novely zákona o investičních společnostech a investičních fondech (ZISIF). Novela nově výslovně zakotvuje možnost sloučení kapitálové společnosti (a.s. nebo s.r.o.) s podílovým fondem.

Jiří Stratil
jstratil@kpmg.cz

Jakub Nováček
jnovacek@kpmg.cz

Základní informace o návrhu novely jsme shrnuli již v zářijových [Daňovkách](#).

Novela umožňuje převod jmění kapitálové společnosti do podílového fondu, pokud je přejímající podílový fond jediným společníkem kapitálové společnosti, která tak zaniká a převádí své jmění do jmění investičního fondu. Při tomto převodu nesmí být porušen statut přejímajícího podílového fondu a zároveň nesmí dojít k porušení zájmů podílníků přejímajícího podílového fondu.

O převodu jmění rozhoduje po předchozím vyjádření depozitáře přejímajícího podílového fondu statutární orgán obhospodařovatele přejímajícího podílového fondu, ledaže toto rozhodnutí patří do působnosti shromáždění podílníků přejímajícího podílového fondu.

Depozitář přejímajícího podílového fondu ve svém vyjádření uvádí, zda nebude v důsledku převodu jmění porušen statut podílového fondu.

Jak na projekt převodu jmění?

Projekt převodu jmění vypracovává administrátor fondu a zanikající kapitálová společnost. Podle návrhu novely musí obsahovat označení přejímajícího podílového fondu, jeho obhospodařovatele, administrátora a depozitáře, označení zanikající kapitálové společnosti, důvody pro převod jmění, pravděpodobné dopady převodu jmění na zájmy podílníků přejímajícího podílového fondu a rozhodný den převodu jmění. Samotný projekt převodu jmění pak vyžaduje formu notářského zápisu.

V případě přeměny fondů kolektivního investování požaduje návrh novely povolení ČNB, které má zajistit vyšší ochranu investorů. Povolení naopak není nutné při přeměně fondů kvalifikovaných investorů a při převodu jmění nemovitostní společnosti do přejímajícího podílového fondu kolektivního investování, který investuje do nemovitostí nebo účastí v nemovitostní společnosti.

13 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

Co se stane, když podmínky nebudou splněny?

Novela výslovně stanoví, že v případě nesplnění podmínek přípustnosti převodu jmění na podílový fond je takové právní jednání zdánlivé, tedy jako by se nikdy nestalo. Je proto nutné pečlivě posoudit, zda při převodu jmění jsou splněny veškeré zákonné požadavky. S vhodným nastavením procesu přeměny i přípravou související dokumentace vám proto rádi pomůžeme.

14 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Směrnice ViDA a její dopad na ekonomiku platforem

Návrh směrnice ViDA slibuje modernizaci systému DPH napříč Evropskou unií. Cílem je zvýšení daňových příjmů EU, digitalizace výkaznictví, účinnější obrana proti daňovým podvodům a v neposlední řadě posun ke konečnému systému DPH. Směrnice také upravuje prostředí tzv. ekonomiky platforem.

Veronika Výborná
vvyborna@kpmg.cz

Lukáš Arazim
larazim@kpmg.cz

Platformou směrnice rozumí elektronické tržiště, na kterém se střetává nabídka a poptávka za účelem uzavření obchodu. V současné době panuje kvůli využívání platforem silná tržní nerovnováha způsobená spojením malých a středních subjektů, které jsou samostatně pod prahem pro registraci k DPH, ale společně vytváří právě díky použití platformy tzv. síťový efekt. Zároveň získávají ekonomickou a cenovou výhodu oproti etablovaným konkurentům, kteří jsou z důvodu přesažení obratu plátcí DPH ve svých zemích a cena za jejich služby je tak o hodnotu DPH vyšší. Z důvodu velkého objemu transakcí jsou platformy plátcí DPH, avšak daní zatěžují pouze službu, kterou poskytují (zprostředkování služby), nikoliv hodnotu celého plnění pro finálního zákazníka.

Nový institut domnělého poskytovatele

Nerovnováhu převážně v oblastech zprostředkování krátkodobého ubytování (platformy airbnb, Booking), přepravy osob (UBER) nebo reklamních služeb (Facebook, Google) chce směrnice ViDA eliminovat zavedením tzv. institutu domnělého poskytovatele. Znamenalo by to, že platforma bude muset zatěžovat daní celé výstupy (tj. jak zprostředkovanou službu, tak poplatek za zprostředkování), byť může nakupovat služby od neplátců DPH – fyzických osob. Tím se mají zajistit rovné podmínky jak pro platformy nabízející služby, tak pro ostatní tradiční poskytovatele v daném odvětví (hoteliéři, taxislužba).

V okamžiku poskytnutí služby finálnímu zákazníkovi, budou platformy daňové povinnosti v zemi zákazníka povinně vypořádávat prostřednictvím jednoho správního místa – OSS (One Stop Shop).

Změna definice krátkodobého nájmu

Směrnice s sebou nese ještě další změny. Tou nejzásadnější je změna definice krátkodobého nájmu. Za zdanitelné plnění se bude v budoucnu považovat poskytnutí krátkodobého nájmu až do délky trvání **45 dnů**. Až poté, tj. od 46. dne, bude nájem považován za dlouhodobý a bude moci být osvobozen od DPH. Platformy budou muset přizpůsobit své systémy také sběru dat o dodavatelích, tocích obchodů a zákaznících. Takové údaje budou platformy archivovat 10 let. EU odhaduje, že v průběhu následujících 10 let od schválení směrnice se evropský rozpočet zvýší o 6,6 miliardy eur.

15 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

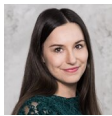
V příštím článku zabývajícím se směrnicí ViDA se podíváme blíže na problematiku rozšíření OSS a zavedení jednotné registrace k DPH napříč celou EU.

BEFIT: Další krok k jednotným pravidlům pro daň z příjmů v EU

Evropská komise zveřejnila návrh směrnice BEFIT (Business in Europe: Framework for Income Taxation), která navrhuje jednotný postup při zdanění velkých nadnárodních skupin v rámci EU. Pokračuje tak snaha o zavedení společného konsolidovaného základu daně z příjmů. Směrnice BEFIT zároveň navazuje na výsledky ve vyjednávání o globální minimální dani a směrnici o zavedení minimální úrovně zdanění.

Jan Kiss
jankiss@kpmg.cz

Iveta Košťálová
ikostalova@kpmg.cz

Nová směrnice je postavena na následujících principech:

- Pravidla BEFIT se budou vztahovat na daňové rezidenty EU a stálé provozovny v EU (tzv. BEFIT skupina), pokud konsolidované roční tržby celé skupiny (včetně mimoevropských) přesahují 750 milionů eur.
- Předběžný základ daně člena BEFIT skupiny se stanoví na základě zisku nebo ztráty, které budou vykázány ve finančních výkazech pro konsolidaci, a to před úpravou pro vnitroskupinové transakce.
- Vnitroskupinové transakce musí být stále v souladu s principem tržního odstupu. Směrnice nicméně přináší určitá zjednodušení a také specifická pravidla bezpečného přístupu pro transakce se spřízněnými entitami, které nejsou součástí BEFIT skupiny.
- Předběžný daňový základ členských entit se upraví o specifické položky (podobně jako při výpočtu dorovnávací daně, nicméně směrnice navrhuje menší množství uprav). Směrnice také přináší jednotný přístup k výpočtu odpisů, opravných položek či přístupu k určitým derivátům.
- Takto upravené základy daně jednotlivých členských entit se agregují do jednoho „BEFIT základu daně“. Tento postup by měl umožnit (přeshraniční) zápočty základů daně a ztrát jednotlivých členských entit.
- „BEFIT základ daně“ se alokuje na jednotlivé entity, a to na základě poměru průměrného základu daně dané entity za tři předcházející roky na celkovém „BEFIT základu daně“. V prvních třech letech se průměrný základ daně stanoví za použití lokálních daňových pravidel platných před implementací směrnice BEFIT. Jedná se však o přechodné pravidlo s tím, že v budoucnu dojde k určení stálého pravidla pro přerozdělení základu daně (který není zatím více specifikován).
- Na alokovaný „BEFIT základ daně“ se aplikuje lokální sazba daně. Členské státy budou mít možnost alokovaný „BEFIT základ daně“ upravit na základě domácí legislativy.
- Srážkové daně např. z dividend nebo úroků mezi jednotlivými členy skupiny by se neměly uplatňovat.
- Návrh počítá s účinností směrnice k 1. červenci 2028.

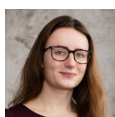
Pro implementaci směrnice BEFIT je třeba její jednomyslné schválení všemi členskými státy Evropské unie. Historické pokusy o harmonizaci přímých daní v tomto směru ale nebyly úspěšné zejména kvůli obavám o ztrátu příjmů do státních rozpočtů.

Dopad sankcí proti Rusku na dovozce výrobků ze železa a oceli

Dovozci výrobků ze železa a oceli do EU mají od 30. září 2023 nově povinnost prokázat, že při výrobě nepoužili železo nebo ocel ruského původu. Opatření je součástí balíčku sankcí vůči Rusku, které měly odloženou platnost, aby dovozci získali více času na přípravu. Nutnou podmínkou nákupu a dovozu výrobků ze železa a oceli ze zemí mimo EU bude prokázání původu surovin použitých při zpracování.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Kateřina Zákostelská
kzakostelska@kpmg.cz

Opatření se vztahuje na výrobky kapitol 72 a 73 Harmonizovaného systému popisu a číselného označování zboží a kombinované nomenklatury, kromě podkapitol 7201–7205. Již dříve platil zákaz nákupu a dovozu výrobků, pokud pocházely z Ruska, teď se ovšem rozšíří na výrobky ze železa a oceli ruského původu zpracované mimo Rusko. Deklaranti by proto měli kontrolovat, zda se jich týká dovoz výrobků ze zmíněných kapitol, a zda se pohybují v kapitolách patřících mezi výjimky.

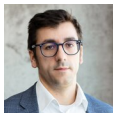
Jak se původ surovin prokazuje?

Pro prokázání původu Evropská komise doporučila vyplnit Mill Test Certificate (někdy také Material Test report), který by měli dovozci v okamžiku překročení hranic EU předložit celnímu úřadu. Z takového certifikátu je patrné, kde byl výrobek finálně zpracován a jaký je původ jeho jednotlivých součástí. Za správnost informací v MTC odpovídá dovozce a celní úřad má pravomoc požadovat doplňující informace či důkazy.

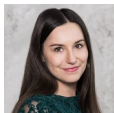
Celní správa připouští i jiné doklady k prokázání, že při výrobě nebyly použity suroviny, které by měly jakýkoli vztah k Rusku. Za přípustné považuje celní správa jednorázová či dlouhodobá prohlášení dodavatele, obchodní, výrobní či celní doklady dokládající neruský původ železa a oceli. Postup prokazování původu u zpětného dovozu a jiných nestandardních zásilek bude ještě upřesněn.

Co přináší návrh směrnice o převodních cenách?

Evropská komise zveřejnila návrh směrnice o převodních cenách, která sjednocuje postup při uplatňování pravidel převodních cen v EU z hlediska vymezení spřízněných osob a pravidel pro stanovení obvyklé ceny.

Jan Kiss
jankiss@kpmg.cz

Iveta Košťálová
ikostalova@kpmg.cz

Většina členských států při správě daní do určité míry uplatňuje pravidla o převodních cenách vyplývající ze směrnice OECD pro převodní ceny („směrnice OECD“). Směrnice má však v legislativách členských států různé postavení a rozdílný význam. Cílem nového předpisu je harmonizovat pravidla pro převodní ceny v rámci EU. Lze se domnívat, že jde o reakci na řadu porážek Evropské komise u evropských soudů v oblasti státní podpory. Soudy totiž pokus o harmonizovaný výklad Evropské komise v oblasti převodních cen opakovaně odmítly.

Směrnice přináší řadu nových pravidel:

- Povinnost implementovat do lokálních legislativ pravidla stanovená směrnicí a vykládat je v souladu se směrnicí OECD, která se tím stane právně závazným předpisem pro aplikaci principu tržního odstupu v rámci EU.
- Sjednocení definice spřízněné osoby s hranicí kapitálové spřízněnosti ve výši 25 procent (některé státy uplatňují hranici 50 procent), což mimo jiné umožní jednodušší používání tzv. pan-evropských srovnávacích studií pro všechny skupiny v EU, které vykonávají stejnou činnost.
- Vymezení tržního rozpětí při stanovení ceny na základě cen srovnatelných transakcí.
- Harmonizace přístupu ke stálým provozovnám (zřizovatel a stálá provozovna jako samostatné subjekty).
- Zavedení zjednodušeného postupu pro úpravy základu daně vyplývající z doměrku v jiném členském státě a z dobrovolné úpravy základu daně (corresponding and compensating adjustments).
- Povinnost poplatníků mít dokumentaci prokazující soulad vnitroskupinových transakcí s principem tržního dostupu. Směrnice však v současném znění nezavádí povinnost mít standardní dokumentaci převodních cen dle pravidel OECD. Evropská komise plánuje v blízké budoucnosti upřesnit nutnost a obsah dokumentace, kterou musí společnosti vypracovat.

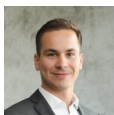
Implementace směrnice může mít také dopad na využití pravidel bezpečných přístavů v EU. V České republice může jít například o omezení využití zjednodušeného postupu pro bezúročné půjčky a zápůjčky. Komise navrhuje, aby směrnice byla účinná k **1. lednu 2026**.

Dotace na úsporu vody v průmyslu

Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhlásilo 14. září 2023 výzvu I – Udržitelné hospodaření s vodou v rámci Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost. Podporu mohou získat projekty, díky nimž se podaří uspořit a optimalizovat využívání vody v podnicích. Výzva je určena i pro velké podniky.

Silvie Beranová
sberanova@kpmg.cz

Lukáš Otýpka
lotypka@kpmg.cz

Příjem žádostí o podporu probíhá od **2. října 2023 do 28. června 2024**. Alokace výzvy činí 1,2 mld. Kč. V případě převisu kvalitních projektů může dojít k navýšení této částky. Na druhou stranu může být příjem žádosti o podporu zastaven v případě, že bude dosažen dvojnásobek požadované dotace, ovšem ne dříve než 18. října 2023.

Ve výzvě lze podpořit čtyři základní aktivity, které přinesou úsporu spotřeby vody v rámci hospodaření podniku:

- zvýšením účinnosti rozvodů,
- snížením spotřeby vody technologií při zachování jejich produktivity,
- využitím dešťové vody,
- recyklací nebo cirkulací vody.

Podpořené projekty musí prokázat, že úspora vody dosáhne alespoň 5 % nebo 100 m³/rok.

Minimální výše podpory činí **1 mil. Kč**, maximálně je možné získat až **100 mil. Kč**. Míra podpory pro velké podniky činí 40 % způsobilých výdajů. Mezi ně patří výdaje na dlouhodobý hmotný majetek („DHM“), dlouhodobý nehmotný majetek (nezbytný pro řádné provozování DHM) a výdaje na stavební práce, a to pouze v rozsahu nezbytně nutných prací pro realizaci projektu.

Jeden žadatel může podat až tři žádosti o podporu. Projekty lze realizovat na celém území ČR mimo Prahu.

V případě zájmu o podporu rádi prověříme soulad vašich aktivit s podmínkami soutěže.

Společnosti mohou podávat žádosti do 1. veřejné soutěže programu THĚTA 2

Technologická agentura České republiky 13. září 2023 vyhlásila 1. veřejnou soutěž v programu THĚTA 2. Soutěž podporuje aplikovaný výzkum a inovace v oblasti transformace a modernizace energetického sektoru.

Silvie Beranová
sberanova@kpmg.cz

Lukáš Otýpka
lotypka@kpmg.cz

Technologická agentura České republiky 13. září 2023 vyhlásila 1. veřejnou soutěž v programu THĚTA 2. Soutěž podporuje aplikovaný výzkum a inovace v oblasti transformace a modernizace energetického sektoru.

Příjem žádostí o podporu probíhá od 14. září 2023 do 27. října 2023. Soutěž je rozdělena na tři podprogramy:

- **Podprogram 1 („PP1“)** – Výzkum ve veřejném zájmu – je zaměřen na dekarbonizaci, decentralizaci, digitalizaci a demokratizaci energetiky v rámci veřejného zájmu. Maximální výše podpory je omezena na 10 mil. Kč.
- **Podprogram 2 („PP2“)** – Energetické technologie pro konkurenceschopnost – přináší podporu projektů zabývajících se přípravou technologií a řešení s rychlým uplatněním v praxi s ohledem na energetické technologie pro konkurenceschopnost. Míra podpory je omezena na 60 % způsobilých výdajů, přičemž maximální výše podpory na jeden projekt není omezena.
- **Podprogram 3 („PP3“)** – Technologie k zajištění dlouhodobé udržitelnosti energetiky – umožňuje podpořit projekty, u kterých se neočekává rychlá uplatnitelnost v praxi, ale které povedou k novým řešením v průmyslových inovacích. Míra podpory je omezena na 60 % způsobilých výdajů, přičemž maximální výše podpory na jeden projekt není omezena.

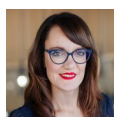
Míra podpory u velkých podniků činí **25–65 % způsobilých výdajů** v závislosti na tom, zda projekt spočívá v realizaci průmyslového výzkumu nebo experimentálního vývoje, či je řešen ve spolupráci s výzkumnou organizací. Mezi způsobilé náklady můžete zařadit osobní náklady, náklady na subdodávky, ostatní přímé náklady a nepřímé náklady.

Doba realizace projektu nesmí v PP1 a v PP2 přesáhnout 48 měsíců, v PP3 je maximální doba realizace projektu stanovena na 90 měsíců. Řešení projektu musíte zahájit v období květen–červenec 2024. Projekt lze realizovat na celém území ČR včetně území Prahy.

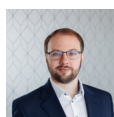
V případě vašeho zájmu rádi prověříme, zda jsou aktivity v rámci vašeho projektu v souladu s podmínkami soutěže.

Do kdy můžete podat dodatečné daňové přiznání na nižší daň?

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ukončil dlouholetý spor finanční správy a daňových subjektů ohledně délky lhůty pro podání dodatečného daňového přiznání na nižší daň. Přiklonil se přitom na stranu daňových subjektů, čímž zcela obrátil směr dosavadní judikatury. Dodatečné daňové přiznání na nižší daň totiž lze podat kdykoliv v průběhu trvání lhůty pro stanovení daně.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Martin Král
mmkral@kpmg.cz

Rozšířený senát NSS posuzoval případ, v němž daňový subjekt v minulosti odvedl DPH z pohledávek za odběratelem. Podle odběratele však pohledávky ve skutečnosti nevznikly, což posléze potvrdil i civilní soud. Tím však také odpadl důvod pro odvod již dříve zaplacené DPH z těchto neexistujících pohledávek. Po rozsudku civilního soudu proto daňový subjekt podal dodatečná daňová přiznání, kterými si nárokoval nesprávně odvedenou DPH zpět.

To však správce daně odmítl, protože podle něj daňový subjekt podal dodatečná přiznání pozdě. Nestihl je totiž odeslat do konce měsíce následujícího po měsíci, v němž se dozvěděl o pravomocném zamítnutí své žaloby proti odběrateli (v tzv. *subjektivní lhůtě*). Tento závěr správce daně podporovala i tehdejší judikatura Nejvyššího správního soudu, ve které soud opakovaně dovodil, že uplynutím subjektivní lhůty zaniká právo daňového subjektu podat dodatečné daňové přiznání, kterým snižuje původně tvrzenou daňovou povinnost. Odmítnutí dodatečných přiznání následně potvrdilo jak Odvolací finanční ředitelství, tak Městský soud v Praze.

S jejich názorem se daňový subjekt nesmířil a nesouhlasil s ním ani druhý senát NSS, který měl posoudit podanou kasační stížnost. Protože však byl sám vázán předchozí judikaturou NSS, musel se s tímto odlišným stanoviskem obrátit na rozšířený senát NSS, který může závěry dosavadní judikatury přehodnotit.

Verdikt přináší zásadní změnu

Na základě komplexního posouzení případu rozšířený senát dospěl k závěru, že se na podání dodatečného daňového přiznání na nižší daň subjektivní lhůta neuplatní (rozsudek lze nalézt na webu NSS pod sp. zn. 2 Afs 363/2019). Podle rozsudku tak daňový subjekt může podat dodatečné daňové přiznání na nižší daň kdykoliv v průběhu trvání lhůty pro stanovení daně. Díky tomuto rozhodnutí daňové subjekty získají větší volnost při rozhodování, kdy podat dodatečné daňové přiznání na nižší daňovou povinnost, a to nejen u DPH, ale i v případě všech ostatních daní, především daní z příjmů.

Na povinnosti podat dodatečné daňové přiznání na vyšší daňovou povinnost ve stanovené lhůtě se nic nemění a za její zmeškání hrozí daňovému subjektu sankce. Současně zůstávají v platnosti i ostatní lhůty, např. tříletá lhůta pro uplatnění nároku na odpočet DPH.

22 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

Příkaz mateřské společnosti – jak to vidí NSS?

Příkazem mateřské společnosti finanční úřad rozumí jakékoliv ovlivnění nezávislé transakce spojeným podnikem, zpravidla mateřskou společností. Příkladem může být nařízení prodeje zboží odběratelům dceřiné společnosti ze strany její mateřské společnosti za nižší ceny než tržně obvyklé. Podle našich zkušeností je výklad správce daně extenzivní. Nejvyšší správní soud (NSS) aktuálně rozhodl dvě kasační stížnosti, které vnáší do problematiky více světla.

Zdeněk Řehák
zrehak@kpmg.cz

Eliška Nešetřilová
enesetrilova@kpmg.cz

Aneta Stratilová
astratilova@kpmg.cz

V prvním z rozsudků (7 Afs 358/2021–34) se jednalo o situaci, kdy poplatník vyrábí a dodává řezivo spojeným osobám i nezávislým zákazníkům. Finanční úřad aplikoval ceny obvyklé i na dodávky nespojeným osobám (doměření procentem z nákladů). Krajský soud se v zásadě případem odmítl zabývat s tím, že finanční úřad definici transakce mezi spojenými osobami oproti zákonu o daních z příjmů nepřípustně rozšířil i na transakce s nespojenými osobami.

NSS nicméně v dalším řízení zvrátil pro poplatníka původně příznivý rozsudek krajského soudu a dal za pravdu správci daně. Mateřská společnost poplatníka podle něj představovala hlavní řídicí prvek: zajišťovala přímé řízení, koordinaci a management a zároveň nastaveným obchodním modelem neumožňovala své dceřiné společnosti vyjednávání smluvních podmínek se zákazníky. Poplatník tedy neměl nad svými obchody plnohodnotnou kontrolu. Ačkoliv tedy vstupoval do transakcí s nezávislými osobami, jednal tak na příkaz mateřské společnosti, která jej za provedenou službu, respektive újmu měla kompenzovat. Případ se tedy vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, přičemž ten je vázán názory NSS.

Lze tedy uzavřít, že pouhá skutečnost, kdy poplatník dodává a fakturuje nespojeným osobám a nemá formální vztah s mateřskou společností, sama o sobě nevylučuje aplikaci pravidla o ceně obvyklé.

Ve druhém rozsudku (10 Afs 162/2021–50) se NSS zabýval otázkou, zda lze rozhodnutí mateřské společnosti ohledně zastavení nerentabilní výroby pletacích strojů a likvidace materiálu podřadit pod ustanovení o obvyklých cenách v zákoně o daních z příjmů a smlouvě o zamezení dvojího zdanění. Soud zkoumal, zda byla mateřská společnost povinna kompenzovat dceřiné společnosti související majetkovou újmu.

Správce daně označil ztrátu z likvidace materiálu provedenou po příkazu k zastavení výroby za transakci mezi spojenými osobami, která neodpovídá podmínkám tržního odstupu. V běžných smluvních vztazích by podle správce daně totiž osoba, která by dala příkaz k likvidaci zásob, kompenzovala vzniklou škodu. Společnost

23 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

argumentovala tím, že o zastavení výroby rozhodla sama. Mateřská společnost toliko vyslovila souhlas s opuštěním trhů. Pokud by souhlas nevyslovila, došlo by k úpadku a zániku společnosti.

Krajský soud a poté i NSS uzavřel, že se nejednalo o **transakci mezi spojenými osobami, na níž by se vztahovalo** ustanovení o převodních cenách. To se totiž **aplikuje na smluvní závazkové vztahy**. V daném případě šlo o **rozhodnutí mateřské společnosti v rámci obchodního vedení dceřiné společnosti**. Samo vedení společnosti nemá za následek vznik, změnu či zánik smluvního závazku. Mateřská společnost v dané souvislosti ani neobdržela žádný přímý neoprávněný zisk.

Rozhodnutí o zastavení nerentabilní výroby a likvidace zásob tak bylo důsledkem zcela legitimního podnikatelského rozhodnutí. Nelze zobecnit, že by ztráta z každé transakce měla být nutně kompenzována.

24 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

NSS k prokázání vědomé účasti na daňovém podvodu v řetězci dodávek

Nejvyšší správní soud (NSS) se zabýval odmítnutím nároku na odpočet DPH u společnosti z titulu její vědomé účasti na podvodu u DPH. V rozsudku shrnul judikaturní rámec pro posuzování podvodu v oblasti DPH.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Zuzana Černá
zcerna@kpmg.cz

NSS připomněl, že správce daně může odmítnout uznat odpočet DPH jen v případě, že prokáže podvod nebo zneužití práva. O podvod na DPH se jedná, když jeden z účastníků řetězce neodvede vybranou daň a další si ji odečte, a to za účelem získání zvýhodnění, které je v rozporu s účelem evropské směrnice o společném systému DPH. Důsledkem musí být nutně tzv. „chybějící daň“, která se projeví tím, že některý z článků řetězce v určitém okamžiku v minulosti nesplnil svou daňovou povinnost.

Aby bylo dle NSS možné konstatovat existenci daňového podvodu, musí správce daně zjistit takové objektivní okolnosti, které ve svém celkovém souhrnu mohou případně představovat dostatečný podklad pro přijetí domněnky, že chybějící daň je v konkrétní věci následkem cílené snahy získat **neoprávněné daňové zvýhodnění**. Není přitom povinností daňových orgánů prokázat, jakým konkrétním způsobem a kterým konkrétním dodavatelem v řetězci byl spáchán podvod, ale musí být postaveno najisto, v jakých skutkových okolnostech daňový podvod spočíval. Okolnosti, které v souhrnu nasvědčují existenci daňového podvodu, mohou mít svůj původ v minulosti (např. obchodní historie či minulé personální vazby), v době uzavření transakce (nestandardní obchodní podmínky) i v době následující po uzavření obchodu (např. následná nedostižnost dotčených osob, následné nestandardní peněžní toky mezi dotčenými osobami).

Pokud správce daně prokáže, že k daňovému podvodu došlo, musí dále zkoumat subjektivní stránku účasti daňového subjektu na podvodu. Dle ustálené judikatury nárok na odpočet společnosti nemůže být dotčen tím, že v řetězci dodávek je jiná předchozí nebo následná transakce zatížena skutečnostmi, o kterých plátce neví nebo vědět nemůže. Je proto na správci daně, aby dostatečně prokázal objektivní okolnosti svědčící o tom, že daňový subjekt věděl nebo musel vědět, že plnění bylo součástí podvodu spáchaného dodavatelem či jiným subjektem operujícím v dodavatelském řetězci. Při posuzování subjektivní stránky se musí hodnotit, zda daný subjekt přijal při výkonu své hospodářské činnosti přiměřená opatření, která lze od něj rozumně vyžadovat, aby zajistil, že jeho plnění není součástí podvodu. Pokud se prokáže, že dodání bylo uskutečněno pro osobu, která věděla nebo vědět měla, že se účastní plnění, které je součástí podvodu na DPH (a nepřijala dostatečná opatření, která po ní mohou být rozumně vyžadována, aby zajistila, že plnění k podvodu nepovede), **je legitimní takové osobě odmítnout nárok na odpočet DPH**.

V posuzovaném případě (7 Afs 331/2021–35) dle NSS existovaly nestandardní okolnosti a indicie, které ve svém souhrnu tvořily logický a ucelený soubor vzájemně se doplňujících a na sebe navazujících skutečností, z nichž bylo možné dovodit, že společnost přinejmenším vědět měla a mohla, že se účastní podvodu. Za nestandardní

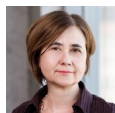
25 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

skutečnosti soud považoval např. dodavatele v likvidaci, přijímání dodávek zaměstnanci společnosti s razítky dodavatele, personální propojení, nestandardní transakce na bankovních účtech, neexistenci písemných smluv apod.

Nárok na odpočet byl tedy společnosti v rámci daňového řízení dle NSS zamítnut oprávněně.

Stručné aktuality, říjen 2023

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

KRÁTCE Z DOMOVA

- Ve Sbírce zákonů vyšlo nařízení vlády č. 286/2023 Sb. o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2022, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2022, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2024, základní výměry důchodu stanovené pro rok 2024 a částky zvýšení za vychované dítě pro rok 2024 a o zvýšení důchodů v roce 2024. Průměrná mzda používaná v roce 2024 bude činit 43.967 Kč, a to na základě těchto údajů: všeobecný vyměřovací základ za rok 2022 ve výši 40.638 Kč, přepočítací koeficient ve výši 1,0819.
- Ve Sbírce zákonů bylo zveřejněno několik předpisů z oblasti pobytu:
 - novela zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců (pod č. 278/2023 Sb.)
 - novela vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (pod č. 289/2023 Sb.)
 - nařízení vlády č. 282/2023 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 31/2016 Sb., o prokazování znalosti českého jazyka pro účely získání povolení k trvalému pobytu.
- Ve Sbírce zákonů vyšly dále tyto předpisy:
 - Zákon o preventivní restrukturalizaci č. 284/2023 Sb.
 - Novela zákona, kterým se mění insolvenční zákon a zákon o insolvenčních správcích /pod č. 285/2023 Sb.).
 - Nařízení vlády č. 272/2023 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 5/2023 Sb., o kompenzacích poskytovaných na dodávku elektřiny a plynu za stanovené ceny.
- Poslanecká sněmovna přerušila do 11. října 2023 mimořádnou schůzi, na které probíhá třetí čtení konsolidačního balíčku. Projednávání je zařazeno i na program řádné schůze, která bude zahájena 10. října 2023.
- Ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv vyšlo Sdělení Ministerstva zahraničních věcí ohledně přerušení provádění čl. 5 až 22 a čl. 24 Smlouvy o zamezení dvojímu zdanění mezi ČR a Ruskem ze strany Ruska. Ministerstvo financí vysvětlilo, že přerušení provádění článků 5 až 22 a článku 24 Smlouvy nutně dopadne i na možnost provádění článků 23 (vyloučení dvojího zdanění) a 25 (řešení případů dohodou) a ostatních ustanovení smlouvy. Přerušení provádění těchto článků Smlouvy má v ČR vnitrostátní účinky od 29. září 2023.

KRÁTCE ZE ZAHRANIČÍ

- Inkluzivní rámec OECD/G20 zveřejnil [komentáře](#), které obdržel k návrhu pravidel na stanovení tzv. částky B v rámci Pilíře 1. Částka B poskytuje jednodušší a efektivnější přístup k aplikaci principu tržního odstupu na základní marketingové a distribuční aktivity v zemi prodeje zboží nebo poskytnutí služby.
- V Úředním věstníku EU bylo vyhlášeno prováděcí [nařízení](#) Komise (EU) 2023/1773, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/956, pokud jde o oznamovací povinnosti pro účely mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích během přechodného období.

27 | Daňové a právní aktuality – říjen 2023

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.